

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
& ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ
& Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ηράκλειο, 2-11-2020

Αρ. Πρωτ.: Φ2/ 1894

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΚΡΗΤΗΣ
(ΠΕ.Κ.Ε.Σ. ΚΡΗΤΗΣ)

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου
Φιλολόγων (ΠΕ02)
Βασιλεία Καλοκύρη

ΠΡΟΣ:

Διευθύνσεις και Φιλολόγους Σχολείων
Δ.Ε. Ηρακλείου επιστημονικής ευθύνης της
Σ.Ε.Ε. Β. Καλοκύρη

Ταχ. Δ/ση: Ρολέν 4
Ταχ. Κώδικας: 713 05 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
Τηλ.: 2810 24 64 00
κιν.: 2810 24 68 60
697 99 30 724
E-mail: pekeskritis@sch.gr
E-mail προσωπ.: kalokyri@sch.gr
Ιστότοπος: ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
<http://users.sch.gr/sfscholiki/fi>
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ
<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com/>

ΚΟΙΝ:

1. ΠΔΕ Κρήτης
2. Δ/ση Δ/θμιας Εκπ/σης Ηρακλείου
3. ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης

Θέμα: Υποστηρικτικό υλικό για τον προγραμματισμό και την οργάνωση της διδασκαλίας και εξέτασης των φιλολογικών μαθημάτων στις Α΄- Β΄- Γ΄ τάξεις του Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. για το σχολ. έτος 2020-21.

Αγαπητοί και Αγαπητές Συνάδελφοι,

Προς υποστήριξή σας στον προγραμματισμό και την οργάνωση της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων στις Α΄- Β΄- Γ΄ τάξεις του ΕΠΑ.Λ., καθώς και την εξέτασή τους (θέματα και μοριοδότηση) παρουσιάζονται στη συνέχεια ψηφιακά αρχεία, **με ηλεκτρον. συνδέσμους** (μπλε γράμματα με υπογράμμιση), τα οποία μπορείτε να βρίσκετε αναρτημένα στον ιστότοπο που επιμελούμαι: [ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ \(ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΠΑ.Λ.\)](#) Επίσης, δείτε βασικές επισημάνσεις διδασκαλίας και τρόπου εξέτασης.

Ειδικότερα:

1. Το **ΩΠ των φιλολογικών μαθημάτων ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ** (=Γλώσσα και Λογοτεχνία, σε ένα σχολικό εγχειρίδιο ανά τάξη) στις Α΄, Β΄ Γ΄ τάξεις ΕΠΑ.Λ. και **ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ τάξης**:

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΩΡΕΣ (Ημερ.)	ΩΡΕΣ (Εσπερ.)
Νέα Ελληνικά	4	4
Πολιτική Παιδεία	2	1
Ιστορία	1	1

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ (Ημερ.)	ΩΡΕΣ (Εσπερ.)
Νέα Ελληνικά	3	3

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑ.Λ.		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ (Ημερ.)	ΩΡΕΣ (Εσπερ.)
Νέα Ελληνικά	3	3

[Για το ΩΠ ΕΠΑΛ «όπως ορίζεται από την υπ' αρ. Φ2/107972/Δ4/28-06-2018 (ΦΕΚ 2636/τ.Β'/05-07-2018) Υ.Α. και συμφώνως προς το Φ2/108922/Δ4/29-06-2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, τμήματος Α΄ του ΥΠΠΕΘ», βλ. στο [Διδακτέα Ύλη και Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2020-2021](#) (Υ.ΠΑΙ.Θ., Αρ. πρ. Φ3/125811/Δ4/21-09-2020, σελ. 2 και σελ. 39)]

2. Τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα των ΕΠΑ.Λ. σχ. έτ. 2020-21.

Βλ. στο:

[Αριθμ. Φ.153/113019/Α5 \(ΦΕΚ 3821Β/9-9-2020\) Καθορισμός πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων υποψηφίων Επαγγελματικού Λυκείου για πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση σχολικού έτους 2020-2021](#)

Επισημάνση: εξετάζονται «δύο Πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα Γενικής Παιδείας: «**Νέα Ελληνικά**» και «**Μαθηματικά (Άλγεβρα)**» και δύο μαθήματα ειδικότητας (τα οποία ορίζονται στο εν λόγω ΦΕΚ)

3. Διδακτέα - Εξεταστέα ύλη του πανελλαδικώς εξεταζόμενου μαθήματος ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Γ΄ Τάξης ΕΠΑ.Λ. βλ. στο

[Καθορισμός διδακτέας-εξεταστέας ύλης των Πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ΄ τάξης Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. για το σχολικό έτος 2020-2021](#)

4. Διδακτέα ύλη και Οδηγίες των φιλολογικών μαθημάτων Γενικής Παιδείας, Νέα Ελληνικά των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων και Ιστορία Α΄ τάξης του ΕΠΑ.Λ. (Ημερήσιου και Εσπερινού). Βλ. στο:

[Διδακτέα Ύλη και Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2020-2021](#)

5. Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας «Νέα Ελληνικά**» και «**Ιστορία**» της Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και της Α΄ τάξης των ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ-Λ. Βλ. στο:**

[«Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας «Νέα Ελληνικά», «Ιστορία», «Φυσική» και «Χημεία» της Α΄ τάξης Ημερήσιων και](#)

Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και της Α΄ τάξης των Λυκείων των ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ. σχ. έτους 2020-2021» (Υ.ΠΑΙ.Θ. Αριθ. Πρωτ.: Φ3/137463/Δ4/9-10-20)

6. Το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) για τα Νέα Ελληνικά Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.:

ΦΕΚ 2319/τ. Β΄/31.12.1999 (βλ. στο: «Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας «Νέα Ελληνικά», «Ιστορία», «Φυσική» και «Χημεία» της Α΄ τάξης Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και της Α΄ τάξης των Λυκείων των ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ. σχ. έτους 2020-2021» σελ. 2 και στο: Διδακτέα Ύλη και Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2020-2021)

7. Το ισχύον ΠΣ Ιστορίας Α΄ τάξης ΕΠΑ.Λ.

«Το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος καθορίζεται στην Υ.Α. Γ2/4219/20-08-1999 [ΦΕΚ 2319, τ. Β΄/31- 12-1999] (...). **Η εξεταστέα ύλη, με βάση το σχολικό βιβλίο των Θεοδώρου Κατσουλάκου, Αναστασίας Κυρκίνη, Γιάννη Μπαφούνη, Γιώργου Σμπιλίρη, Ιστορία του Νεότερου και Σύγχρονου Κόσμου από το 1453 μ.Χ. έως σήμερα, Α΄ ΕΠΑ.Λ., ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», 2018..» βλ. στο: Διδακτέα Ύλη και Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2020-2021 σελ. 22-23.**

8. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

2020 Διαβίβαση Οδηγού για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό των μαθημάτων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά το σχολικό έτος 2020_21

9. Ενημερωτικά:

«Ύλη και Οδηγίες διδασκαλίας των μαθημάτων Προσανατολισμού της Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2020-2021 («Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία», Ζώνη Δημιουργικών δραστηριοτήτων», «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Ασφάλεια & Υγεία στο Χώρο Εργασίας»)

10. Εξέταση των Γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ και ΙΣΤΟΡΙΑ

Α) ΓΙΑ ΤΑ ΤΕΤΡΑΜΗΝΑ

ΒΛ. ΣΤΟ ΦΕΚ 1675 β΄/14-5-19: (Υ.Α. Φ4/72379/Δ4/09-05-2019__με θέμα «Καθορισμός «Γραπτώς εξεταζόμενων» και «μη εξεταζόμενων μαθημάτων» των ΕΠΑ.Λ. και τρόπου εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων των ΕΠΑ.Λ. κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. -Οργάνωση προαγωγικών, απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων ΕΠΑ.Λ.») βλ.:

ΦΕΚ 1675 Β 14-5-19. Αριθμ. Φ4/72379/Δ4. Καθορισμός «Γραπτώς εξεταζόμενων» και «μη εξεταζόμενων μαθημάτων» των ΕΠΑ.Λ. και τρόπου εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων των ΕΠΑ.Λ. κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. Οργάνωση προαγωγικών, απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων ΕΠΑ.Λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΡΘΡΟ 2:

1. Α΄ τάξη

A. ΓΡΑΠΤΩΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Η εξέταση των μαθημάτων Γενικής Παιδείας Νέα Ελληνικά, Άλγεβρα, Γεωμετρία, Φυσική, Χημεία και Ιστορία, κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως «γραπτός εξεταζόμενα» σύμφωνα με το άρθρο 1 και τους πίνακες του παραρτήματος Ι, πραγματοποιείται όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 για την τελική γραπτή εξέταση κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, προσαρμοσμένη στα χρονικά περιθώρια της μίας ή δύο ωρών ανά μάθημα, σύμφωνα με την παρ. 2β' του άρθρου 120 του ν. 4610/2019 (Α' 70).

2. Β' τάξη**A. ΓΡΑΠΤΩΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

Η εξέταση των μαθημάτων που έχουν χαρακτηριστεί ως «γραπτός εξεταζόμενα» σύμφωνα με το άρθρο 1 και τους πίνακες του παραρτήματος Ι, κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, πραγματοποιείται ως εξής:

α. Μαθήματα Γενικής Παιδείας

Η εξέταση των μαθημάτων Γενικής Παιδείας Νέα Ελληνικά, Άλγεβρα και Φυσική πραγματοποιείται όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 για την τελική γραπτή εξέταση κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, προσαρμοσμένη στα χρονικά περιθώρια της μίας ή δύο ωρών ανά μάθημα, σύμφωνα με την παρ. 2β' του άρθρου 120 ν. 4610/2019 (Α' 70).

3. Γ' τάξη**A. ΓΡΑΠΤΩΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

Η εξέταση των μαθημάτων που έχουν χαρακτηριστεί ως «γραπτός εξεταζόμενα», σύμφωνα με το άρθρο 1 και τους πίνακες του παραρτήματος Ι, κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, πραγματοποιείται ως εξής:

α. Μαθήματα Γενικής Παιδείας

Ο τρόπος εξέτασης των μαθημάτων Γενικής Παιδείας Νέα Ελληνικά και Άλγεβρα πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 για την τελική γραπτή εξέταση κατά τις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις, προσαρμοσμένος στα χρονικά περιθώρια της μίας (1) ή δύο (2) ωρών ανά μάθημα, όπως αναφέρεται στην παρ. 2β' του άρθρου 120 του ν. 4610/2019 (Α' 70).

B) ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ και ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ της Α' τάξης ΕΠΑΛ) ΒΛ. ΣΤΟ προαναφερόμενο ΦΕΚ 1675 β'/14-5-19: (Υ.Α. Φ4/72379/Δ4/09-05-2019_με θέμα «Καθορισμός «Γραπτός εξεταζόμενων» και «μη εξεταζόμενων μαθημάτων» των ΕΠΑ.Λ. και τρόπου εξέτασης και αξιολόγησης των μαθημάτων των ΕΠΑ.Λ. κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. -Οργάνωση προαγωγικών, απολυτήριων και πτυχιακών εξετάσεων ΕΠΑ.Λ.»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΡΘΡΟ 3:**Άρθρο 3**

Τρόπος εξέτασης των «γραπτός εξεταζόμενων» μαθημάτων στις προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις

α) Νέα Ελληνικά:

Για την εξέταση στο μάθημα «Νέα Ελληνικά» σε όλες τις τάξεις του ΕΠΑ.Λ., η οποία διαρκεί τρεις (3) ώρες, δίνονται στους/στις μαθητές/τριες δύο (2) κείμενα τα οποία ανταποκρίνονται στην αντιληπτική ικανότητα τους, σχετίζονται με θεματικό κύκλο οικείο από τη σχολική διδασκαλία και είναι δυνατόν να συνοδεύονται από εικόνες και άλλο οπτικοακουστικό υλικό. (βλ. συνέχεια για τα θέματα των Νέων Ελληνικών, στο προαναφερόμενο άρθρο 3, κεφ. Α' (ΦΕΚ 1675 Β'/14-5-19))

δ) Ιστορία

«Η αξιολόγηση στο μάθημα της Ιστορίας πραγματοποιείται με συνδυασμό θεμάτων και ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών/-τριών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.): βλ. συνέχεια για τα θέματα της Ιστορίας στο προαναφερόμενο άρθρο 3, κεφ. Α' (ΦΕΚ 1675 Β'/14-5-19)

Γ) Η αξιολόγηση Νέων Ελληνικών στις Πανελλαδικές εξετάσεις:

ΦΕΚ 1106 Β'/31-3-2020 (Υ.Α. Αριθμ. Φ.153/40138/Α5), ΆΡΘΡΟ 6, Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ 1. Νέα Ελληνικά (σελ. 11528)

βλ.:

[ΦΕΚ 1106 Β'/31-3-2020 \(Απόφαση Αριθμ. Φ.153/40138/Α5\), ΆΡΘΡΟ 6, Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ 1. Νέα Ελληνικά \(σελ. 11528\)](#)

(Υπενθύμιση) Διαφορές στον τρόπο αξιολόγησης των Νέων Ελληνικών στις ενδοσχολικές και πανελλαδικές εξετάσεις

Οι διαφορές σε σχέση με τα προβλεπόμενα στις ενδοσχολικές εξετάσεις αφορούν ουσιαστικά στα ακόλουθα:

α) Στις **πανελλαδικές εξετάσεις** δεν δίδονται κείμενα με εικόνες (ενώ στις ενδοσχολικές είναι δυνατό τα δυο κείμενα (λογοτεχνικό και μη λογοτεχνικό) να συνοδεύονται από εικόνες και άλλο οπτικοακουστικό υλικό).

β) Στη **λογοτεχνία**, στην **3η δραστηριότητα** στην ενδοσχολική αξιολόγηση προβλέπεται να δίνεται και ένα θέμα δημιουργικής γραφής (ερωτήσεις μετασχηματισμού του αρχικού κειμένου) και οι μαθητές επιλέγουν αν θα απαντήσουν σε αυτό ή σε θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης (αξιολόγησης ιδεών κ.ά.). Στις πανελλαδικές εξετάσεις, στην **3^η δραστηριότητα που αφορά στο λογοτεχνικό κείμενο**, δεν περιλαμβάνονται ασκήσεις μετασχηματισμού (δημιουργικής γραφής).

γ) Στις δραστηριότητες **των πανελλαδικών εξετάσεων** που αφορούν στο μη λογοτεχνικό και στο λογοτεχνικό κείμενο **προσδιορίζεται ο αριθμός των υποερωτημάτων ανά δραστηριότητα**. Π.χ. στις πανελλαδικές εξετάσεις, **προσδιορίζεται για το μη λογοτεχνικό κείμενο, ότι η δραστηριότητα 2** που αφορά

στη γλώσσα και δομή του κειμένου, **μπορεί να αναπτύσσεται σε ερωτήματα (μέχρι 3), στα οποία επιμερίζεται η βαθμολογία.** Επίσης στις πανελλαδικές εξετάσεις, στο λογοτεχνικό κείμενο, η 2η δραστηριότητα που αφορά στη γλώσσα του κειμένου προσδιορίζεται ότι μπορεί να αναπτυχθεί σε μέχρι 3 ερωτήματα, στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται.

Βασικές επισημάνσεις για τη διδασκαλία των Νέων Ελληνικών και της Ιστορίας στο ΕΠΑ.Λ.

1. Όπως έχουμε επισημάνει και σε άλλες ευκαιρίες, για τη διδασκαλία ενός μαθήματος (διδακτικού αντικειμένου) δεν αρκεί το σχολικό βιβλίο· χρειάζεται να έχουμε **οργανώσει τον «φάκελο μαθήματος»**, με βασικά στοιχεία του:
  - 1) το ΩΠ του ΕΠΑ.Λ. (πόσες ώρες διδάσκεται το μάθημα - συνολική εποπτεία μαθημάτων ανά τάξη),
  - 2) το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ),
  - 3) τις Οδηγίες Διδασκαλίας του τρέχοντος έτους, σημαντικές και απαραίτητες είναι. Προσέχουμε την ύλη που καθορίζεται ως διδακτέα και εξεταστέα στις οδηγίες για την Γ΄ τάξη ΕΠΑ.Λ. Πάντα αναζητούμε το ΦΕΚ με την ύλη που έχει καθοριστεί για τις πανελλαδικές εξετάσεις του τρέχοντος σχολ. έτους.
  - 4) τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος (το ισχύον ΦΕΚ) ή και επιπλέον διευκρινίσεις/παραδείγματα κλπ στις Οδηγίες του μαθήματος!
  - 5) το **σχολικό εγχειρίδιο** (σε συνάρτηση με τα προηγούμενα, πράγμα που σημαίνει ότι κατά περιπτώσεις προσαρμόζεται κατά τη διδασκαλία η σειρά ή η έμφαση σε τμήματα ύλης, ανάλογα με τις Οδηγίες, κλπ.)
  - 6) Εμπλουτισμό με βιβλίο εκπαιδευτικού, σημειώσεις από ΙΕΠ, ψηφιακό υλικό προτεινόμενο από ΙΕΠ-ΥΠΑΙΘ (π.χ. στις οδηγίες ή σε συμπληρωματικές ενημερώσεις κ.ά.) καθώς και εκπαιδευτικό υλικό και μελέτες που αξιοποιούν προς εμπλουτισμό της διδασκαλίας τους οι ίδιοι/-ες οι Φιλολόγοι.
2. Διδακτική Επισημάνση: **Ενημερώνουμε** τους μαθητές και τις μαθήτριες για την **ύλη**, τα **βιβλία** (και τυχόν συνοδευτικά του μαθήματος, π.χ. Λεξικό, Συντακτικό κλπ), τους **στόχους** του μαθήματος (βάσει ΠΣ ή/και Οδηγιών) και για τον **τρόπο αξιολόγησης**, **κατά την έναρξη του σχολ. έτους**, μόλις αυτά είναι διαθέσιμα. **Φροντίζουμε οι μαθητές κι οι μαθήτριες να «εμπλέκονται» ενεργά με το πλαίσιο του μαθήματος, ώστε να είναι συνοδοιπόροι στην περαιτέρω ανακαλυπτική πορεία της γνώσης και να δίδουν έμφαση σε στόχους και ασκήσεις εξέτασης τους μαθήματος.**
3. «Σύμφωνα με το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών (ΦΕΚ 2319/τ.Β'/31.12.1999), στο σχολικό εγχειρίδιο «Νέα Ελληνικά», η διδασκαλία της Γλώσσας και της Λογοτεχνίας οργανώνεται με τρόπο ενιαίο σε όλη τη διδακτική διαδικασία. Κατά τη διδασκαλία, τα κείμενα των εγχειριδίων αξιοποιούνται έτσι ώστε οι μαθητές και οι μαθήτριες να ασκούνται σε δεξιότητες σχετικές με ποικίλους γραμματισμούς.» βλ. αναλυτικά τις [προαναφερόμενες Οδηγίες για τα Νέα Ελληνικά, σχ. έτους 2020-21](#)

4. Ως προς τη διδακτική μεθοδολογία στη Γλώσσα: «Η παραγωγή λόγου εκ μέρους των μαθητών και των μαθητριών μπορεί να συνδυάζεται με διδακτικές διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης. Η αυτοαξιολόγηση και ανατροφοδότηση των μαθητών και των μαθητριών κατά την παραγωγή γραπτών κειμένων συνεισφέρει στη βελτίωση της παραγωγής γραπτού λόγου και τους βοηθά στη σταδιακή κατάκτηση γλωσσικής επίγνωσης.»
5. Στη Γλώσσα «Προτείνεται η παραγωγή γραπτού λόγου να είναι απόληξη της κριτικής ανάγνωσης και να εφαρμοστεί τουλάχιστον σε έξι περιπτώσεις κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς» (βλ. προαναφερόμενες Οδηγίες Α΄ τάξης ΕΠΑΛ, 2020-21).
6. Στις οδηγίες διδασκαλίας για τη Λογοτεχνία Α΄ τάξης (σελ. 7), επισημαίνεται: *«Δεδομένης της δομής του συγκεκριμένου σχολικού εγχειριδίου, όπου σε κάθε διδακτική ενότητα εναλλάσσονται κείμενα λογοτεχνικά με μη λογοτεχνικά, ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να μεθοδεύσει τη διδασκαλία σε τρεις φάσεις: πριν από την ανάγνωση, κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης και μετά την ανάγνωση, αξιοποιώντας ενδεχομένως έτσι και ορισμένα από τα μη λογοτεχνικά κείμενα της ενότητας.»*
7. Βοηθάει τους μαθητές και τις μαθήτριες η διατύπωση ερωτήσεων με σαφή και υποστηρικτικό τρόπο (π.χ. με τη χρήση πινάκων όπου θα συμπληρώσουν στοιχεία, γιατί έτσι δίδεται με ακρίβεια και με «οπτικό βοήθημα» το ζητούμενο).
8. Προτείνουμε διαφορετικές ασκήσεις που μπορούν να επιλέξουν οι μαθητές/τριες (στο πνεύμα της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, χωρίς να στιγματίζουμε αναθέτοντας «εύκολες» στους «αδύνατους» μαθητές...)
9. Συνεργαζόμαστε με άλλους Συναδέλφους Φιλολόγους που διδάσκουν το ίδιο μάθημα και αξιοποιούμε υποστηρικτικά υλικό και οδηγίες από ιστότοπους του ΙΕΠ και του ΥΠΑΙΘ (βλ. π.χ. ιστότοπο «Πρωτέας» του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας και <https://mnaepal.wordpress.com/>).
10. *«Η διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας δεν αποκλείει την αφήγηση, δεν μπορεί όμως να περιορίζεται μόνο σε αυτή, απαραίτητο είναι να εφαρμόζονται και άλλες διδακτικές μέθοδοι, όπως ο κατευθυνόμενος διάλογος και η διερεύνηση. Η διερευνητική μέθοδος όχι μόνο επικυρώνει στη σκέψη των μαθητών τη λειτουργία της Ιστορίας ως επιστήμης, αλλά και τους οδηγεί σε προσωπική επαφή με τα τεκμήρια του γνωστικού αντικειμένου, δηλαδή τις πηγές.»*
11. Επίσης, στην Ιστορία: *«Οι μαθητές και οι μαθήτριες, παράλληλα με τη διδασκαλία της ύλης, πρέπει να ασκηθούν στην επεξεργασία ιστορικών πληροφοριών που αντλούν από τα παραθέματα (τα αποσπάσματα κειμένων, τις εικόνες, τους πίνακες, τους χάρτες κ.ά.) του σχολικού εγχειριδίου ή από συμπληρωματικό υλικό, που παρέχει ο/η εκπαιδευτικός φωτοτυπημένο ή ψηφιοποιημένο και το οποίο λειτουργεί εν είδει ιστορικής πηγής.»* (ό.π. στις Οδηγίες μαθημάτων γενικής παιδείας Α΄ Λυκείου)

Αγαπητοί και Αγαπητές Συνάδελφοι,

Παραμένω στη διάθεσή σας για υποστήριξη στο έργο σας και περαιτέρω συνεργασία σε διδακτικές προσεγγίσεις «με έμπνευση και δημιουργικότητα», με αξιοποίηση των αρχών και της μεθοδολογίας της διερευνητικής - ανακαλυπτικής μάθησης,

για ενεργό συμμετοχή και ανάπτυξη κριτικού στοχασμού των μαθητών και μαθητριών.

Με εκτίμηση και συναδελφικούς χαιρετισμούς,
Βασιλεία (Λιάνα) Καλοκύρη
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού έργου -κλάδου Φιλολόγων
ΠΕΚΕΣ - ΠΔΕ Κρήτης

Ακριβές αντίγραφο από το πρωτότυπο που τηρείται στη Γραμματεία του ΠΕ.Κ.Ε.Σ Κρήτης

Εσωτερική διανομή: 1.Οργανωτική Συντονίστρια ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης